

# روانکاوی خدا ناباوری

پژوهشی دربارهٔ خدا ناباوران غربی

اینها را

ترجمه

محمد رفیعی مهرآبادی



انتشارات آشیان

سرشناسه : لپ، ایگناس، ۱۹۰۹-۱۹۶۶ م.  
Lepp, Ignace

عنوان و نام پدیدآور : روانکاوی خداناباوری: پژوهشی درباره  
خداناباوران غربی / نویسنده اینیاس لپ؛ ترجمه  
محمد رفیعی مهربادی؛ ویراستار معصومه  
طوفانپور.

مشخصات نشر : تهران: اشیان، ۱۳۹۲.  
مشخصات ظاهری : ۲۸۰ ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.  
شابک : 978-600-7293-00-3

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا.  
یادداشت : کتاب حاضر از ترجمه انگلیسی کتاب اصلی تحت  
عنوان Atheism in our time, c 1963 به فارسی  
ترجمه شده است.

یادداشت : نمایه  
عنوان دیگر : پژوهشی درباره خداناباوران غربی ولتر، مارکس،  
نیچه، فروید، ژید، سارتر، مالرو، کامو  
شناسه ورود : رفیعی مهربادی، محمد، ۱۳۲۰ - مترجم.  
ردیف کتابخانه : BT۱۲۱۱ / ج۲ ر ۹ ۱۳۹۲  
رده‌بندی یونسکو : ۲۳۹  
شماره ثبت کتاب ملی : ۳۳۶۵۹۱۱



انتهای راه

روانکاری خداناباوری

پژوهشی درباره خداناباوران غربی

نویسنده: اینیاس لپ

مترجم: محمد رفیعی مهربادی

ویراستار: معصومه طوفانپور

نمونه خوانی: سلیمه غلامی

طراحی روی جلد: محسن سعیدی

امور هنری متن: توکلی

چاپ دوم: ۱۳۹۷

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۳۰۰۰۰۰ ریال

مرکز فروش: خیابان انقلاب، خیابان اردیبهشت، خیابان شهدای ژاندارمری،

بن‌بست مرکزی، پلاک ۱، تلفن: ۶۶۹۶۵۳۷۷ - ۶۶۹۷۲۷۹۲

ashian2002@yahoo.com

## فهرست

|                                       |     |
|---------------------------------------|-----|
| یادداشت متهم                          | ۷   |
| درآمد                                 | ۹   |
| فصل اول - من نیز خدانا باور بودم      | ۲۵  |
| فصل دوم - خدانا باوری روان بنزد       | ۵۵  |
| مورد اول: خدانا باوری اولین           | ۵۶  |
| مورد دوم: خدانا باوری ایرما           | ۶۵  |
| مورد سوم: خدانا باوری اسکار           | ۷۴  |
| مورد چهارم: خدانا باوری لوسی          | ۸۲  |
| فصل سوم - خدانا باوری مارکسیستی       | ۸۹  |
| ۱- مبانی نظری مارکسیسم                | ۹۱  |
| ۲- از دین برگشتگان مسیحی              | ۱۱۷ |
| مورد خاص فرانسیس                      | ۱۱۹ |
| ۳- آنان که همواره خدانا باور بوده‌اند | ۱۲۷ |
| مورد ایو                              | ۱۳۰ |

|     |                                              |
|-----|----------------------------------------------|
| ۱۳۷ | نسل جدید کارگران مارکسیست                    |
| ۱۴۲ | ۴- روشنفکران مارکسیست                        |
| ۱۴۵ | مورد ویکتور                                  |
| ۱۴۸ | مورد ماری آن                                 |
| ۱۵۲ | روشنفکران مارکسیست یهودی                     |
| ۱۵۴ | مارکسیست‌های بردبار نسبت به دین و ایمان دینی |
| ۱۵۷ | مارکسیست‌های سوسیال دموکرات                  |
| ۱۶۱ | فصل چهارم - خداناباوری خردگرا                |
| ۱۶۶ | ۱- استناد به ایمان ژان روستان                |
| ۱۸۱ | ۲- چند مورد از خداناباوری خردگرا             |
| ۱۸۲ | مورد میسل                                    |
| ۱۸۴ | مورد هانری                                   |
| ۱۸۵ | ۳- دیدگاه مسیحیت درباره دین و تاریخ          |
| ۱۸۷ | مورد شارل                                    |
| ۱۹۲ | مورد سوزان                                   |
| ۱۹۴ | مورد دوروتی                                  |
| ۱۹۶ | نتیجه‌گیری                                   |
| ۱۹۹ | فصل پنجم - خداناباوری اگزیستانسیالیستی       |
| ۲۰۰ | ۱- خداناباوری ژان پل سارتر                   |
| ۲۱۳ | ۲- اگزیستانسیالیست‌ها                        |
| ۲۱۵ | مورد آلفرد                                   |
| ۲۲۰ | مورد لیزا                                    |
| ۲۲۴ | نتیجه‌گیری                                   |

|                                                     |     |
|-----------------------------------------------------|-----|
| فصل ششم - خداناباوران به نام ارزش                   | ۲۲۷ |
| ۱- مواردی از تأثیر منفی نفاق در میان فرقه‌های مسیحی | ۲۳۲ |
| ۲- نیچه و پیروانش                                   | ۲۳۵ |
| مورد مورس                                           | ۲۴۷ |
| ۳- خداناباوری مالرو                                 | ۲۵۱ |
| ۴- خداناباوری ناامیدانه آلبر کامو                   | ۲۵۸ |
| مورد کاترین                                         | ۲۶۴ |
| فصل هفتم - بی‌دینی دینداران                         | ۲۶۷ |
| مورد اقامت لکس                                      | ۲۷۰ |
| مورد میشن                                           | ۲۷۲ |
| نمایه                                               | ۲۷۵ |

## یادداشت مترجم

همان گونه که از عنوان این اثر برمی آید، نویسنده فقط به بررسی شکل های مختلف خداناباوری و علل آن - با محوریت دین مسیحی - در دنیای غرب پرداخته است. عنوان اصلی این اثر به زبان انگلیسی خداناباوری در روزگار ما، تشریح روانکاوانه ای از انواع نوین خداناباوری است؛ در حالی که عنوان اصلی کتاب به زبان فرانسه روانکاوی خداناباوری است. با توجه به درونمایه کتاب، عنوان فرانسوی را برگزیدم.

دکتر اینیاس لپ در سال ۱۸۹۰ در خانواده ای ثروتمند و آزاد اندیش به دنیا آمد. در هفده سالگی به حزب کاتولیک فرانسه پیوست و مدت ده سال عضو فعال آن حزب بود. در بیست و هفت سالگی با توجه به تحولات شوروی و بلوک شرق و نیز دگرگونی های فکری که در او پدید آمد، حزب کمونیست را رها کرد و به مذهب کاتولیک گروید. تحصیلات خود را در رشته فلسفه و روانکاوی به پایان رسانید و با درجه ممتاز از دانشگاه سوربن فارغ التحصیل شد. او سالیان دراز به عنوان روانکاو، به درمان بیماران روانی پرداخت. وی در سال ۱۹۶۷ درگذشت.

اینیاس لپ در طول عمر پر ثمرش، پنج اثر ارزشمند تألیف کرده است: از کارل مارکس تا عیسی مسیح؛ روانکاوی خداناباوری؛ رابطه وجودی؛ روان شناسی عشق ورزیدن؛ روان شناسی مرگ. از میان این آثار، روان شناسی

عشق ورزیدن و روان‌شناسی مرگ به فارسی ترجمه شده است.<sup>۱</sup> کتاب حاضر سومین اثری است که از این نویسنده به زبان فارسی برگردانده می‌شود. اینیاس لپ روشنفکری مذهبی با پیش زمینه مارکسیستی است، اما در تحلیل‌هایش از دین مسیحی، کوشیده است تا بی‌طرفانه داوری کند و مزایا و ایرادهای آن را برشمارد؛ ضمناً در تحلیل‌های روانکاوانه‌اش، سعی بر ارائه تشریحی علمی داشته است. نقل گفته‌های خدانا باوران - به نوبه نیکه - برای شناخت و تحلیل افکار او ضرورت داشته است، زیرا لپ، خود کاتولیک متدینی بود. ناگفته پیداست که این اندیشه‌های خدانا باوران و نگاه کفرآمیز، همچنان که از تحلیل‌های نویسنده برمی‌آید، به گونه‌ای غیر مستقیم و روانکاوانه مهر تأیید بر سرشت خداشناسانه و تدابیر انسان می‌زند، اگرچه جهان غرب در این زمینه به بیراهه می‌رود.

از آنجا که این اثر پر از واژگان دین مسیحی، فلسفه، روان‌شناسی و تاریخ دنیا و جهان غرب است، با مراجعه به منابع متعدد فارسی و لاتین، پانویست‌های کوتاهی ارائه شده است تا خوانندگان عادی بتوانند مطلب را به آسانی دنبال کنند. همچنین تعدادی از عنوان‌های داخلی برخی از فصل‌ها را خود اضافه کرده‌ام.

و سخن آخر، سپاس از دوست عزیز، محمد رضا علی‌نیا (مدیر انتشارات آشیان) که آستین همت بالا زد و خود را آماده چاپ و نشر این اثر نسبتاً سنگین کرد؛ و نیز از ویراستار گرانقدری که این اثر را ویرایش ادبی کردند. برگردان فارسی این اثر را به مادر عزیز درگذشته‌ام - اشرف مهدوی اردستانی - تقدیم می‌کنم.

محمد رفیعی مهرآبادی

آذرماه ۱۳۹۲

۱. روان‌شناسی عشق ورزیدن، اینیاس لپ، ترجمه کاظم سامی و محمود ریاضی، تهران، ۱۳۶۹، انتشارات چاپخش؛ روان‌شناسی مرگ، اینیاس لپ، ترجمه محمد رفیعی مهرآبادی، تهران، ۱۳۷۵، انتشارات خجسته.